

Список використаних джерел

1. Стяглик Н. І. Нетрадиційні форми навчання та їх вплив на якість навчального процесу в школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук. – Харк. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – 25 с.
2. Клименко В. В. Психологія творчості : навч. посіб. – Київ : Центр навч. л-ри, 2006. – 480 с.

В. В. Анголенко, к. пед. н., викладач кафедри соціальної роботи
v_angolenko@ukr.net;

Н. М. Печериця, к. пед. н., викладач кафедри соціальної роботи
natalapescerica8@gmail.com

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

СТОРІТЕЙЛІНГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

В умовах трансформаційних змін відбувається пошук інноваційних методів професійної підготовки здобувачів вищої освіти під час запровадження дистанційної та змішаної форм навчання в Україні. Важливим залишається питання впровадження ефективних інноваційних методів підготовки фахівців соціальної сфери в умовах дистанційної освіти, оскільки від їх професійної компетентності залежить соціально-психологічна та емоційна безпека соціуму в цілому.

Питанням фахової підготовки працівників соціальної сфери до різних видів професійної діяльності присвятили свої наукові доробки вітчизняні дослідниці: М. Андреєва, О. Василенко, К. Волкова, Н. Тарасенко, О. Рассказова та інші. Деякі аспекти становлення соціальних працівників як професіоналів розкриті у наукових дослідженнях: І. Звереві, Т. Лях, В. Поліщук, А. Рижанові, С. Харченка та інших. Проблемам інноваційної діяльності в освітній сфері присвячено чимало досліджень провідних учених, зокрема І. Бега, О. Зіненко, Л. Кайдалова, В. Ковальчук, Л. Пахомові, З. Удич та інших.

При значній кількості наукових доробок присвячених використанню в освітньому процесі інноваційних методів навчання, питання підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери засобами інноваційних методів, зокрема сторітейлінгом досі залишається недослідженим та актуальним.

Наразі, в умовах дистанційного навчання інноваційні методи передавання інформації займають одне із провідних місць у професійній підготовці для розвитку критичного мислення фахівців соціальної сфери та недискримінаційного та гендерно-чуйного підходів у процесі фахової діяльності.

Сторітейлінг (у перекладі з англійської story – історія, а telling – розповідати) – це мистецтво захоплюючої розповіді та передачі за її допомогою необхідної інформації з метою впливу на емоційну, мотиваційну, когнітивну сфери слухача [1].

Зауважимо, що Девід Армстронг зосереджував увагу на важливому психологічному факторі, що розповіді (історії, оповідання) значно легше сприймаються, вони є більш захоплюючими та цікавими, ніж правила або директиви [1]. Отже, застосування цього інноваційного методу дозволяє установити більш довірливі та доброзичливі відносини між учасниками освітнього процесу.

Відзначимо, що використання сторітейлінгу у професійній підготовці фахівців соціальної сфери відбувається шляхом використання в освітньому процесі case-study (аналіз конкретних соціально-педагогічних ситуацій, подій, розповідей), прикладних вправ, ведення випадку з реальними або вигаданими суб'єктами професійної діяльності тощо.

Як зазначають науковиці С. Паламар та М. Науменко основною відмінністю сторітейлінгу є легкість, відсутність нав'язливих пропозицій, слухаючи або читаючи таку історію, аудиторія сама зробить потрібний висновок і запам'ятовує набагато більший обсяг отриманої інформації [4, с. 51].

Для більш детального розуміння даного інноваційного методу розглянемо основні види сторітейлінгу. Більшість дослідників, зокрема науковиці М. Мазурок, О. Саприкіна виокремлюють наступні його види: класичний, активний та цифровий [3, с. 163].

У класичному сторітейлінгу історія має розповідається викладачем, а здобувачі лише слухають та аналізують отриману інформацію. В активному сторітейлінгу викладач надає основні події, ситуації у яких описані основні проблеми, цілі та завдання, а здобувачі освіти залучаються до процесу професійного вирішення даної історії. У цифровому сторітейлінгу розповідь таких історії супроводжується візуальним контентом (картинками, презентаціями, відео, інфографікою тощо).

Авторка Л. Кайдалова виокремлює основні функції сторітейлінгу, які використовуються в процесі професійної підготовки здобувачів освіти, зокрема і фахівців соціальної сфери: освітня, мотиваційна, переконувальна, розвивальна, об'єднувальна, комунікативна, наставницька, виховна [2, с. 138].

Розглянемо більш детально використання означених функцій сторітейлінгу в професійній підготовці фахівців соціальної сфери.

Освітня функція включає формування загальних, фахових і професійних компетентностей, знань, умінь і навичок, розвиток професійних якостей. Мотиваційна функція акцентує увагу на аксіологічному ставленні учасників освітнього процесу до професійної діяльності. Переконувальна та комунікативна функції розглядаються на одній площині, оскільки від ефективного спілкування та встановлення довірливих стосунків з клієнтом залежить вміння змінити погляди з асоціальних на просоціальні, подолати стереотипні установки, переконати у необхідності дотримання соціально-психологічної та емоційній безпеки особистості. Розвивальна функція окреслює важливість постійного професійного вдосконалення та розвитку особистості фахівця не лише в процесі освітньої, а й позааудиторної діяльності. Об'єднувальна та наставницька функції поєднанні на основі суб'єкт-суб'єктного, недискримінаційного та гендерночутливого підходів у професійній діяльності для встановлення паритетних взаємовідносин в освітньому колективі. Виховна функція охоплює набуття власного соціального досвіду в процесі засвоєння теоретичного матеріалу та проходження професійно-педагогічної практики, неформальної освіти тощо. Транслювання виховної функції відбувається не лише в професійній діяльності, а й в повсякденному житті здобувачів освіти.

Аналізуючи розкрити вище інформацію, доходимо висновку, що використання сучасного інноваційного методу сторітейлінгу у професійній підготовці фахівців соціальної сфери формує правильне вираження власної думки у здобувачів освіти, розвиває критичне мислення, формує мотиваційно-ціннісну компетентність майбутнього фахівця, підвищує якість засвоєння освітнього рівня навчальних досягнень, розвитку професійних, особистісних, соціально-психологічних та емоційних якостей всіх учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Кайдалова Л. Педагогічний сторітелінг у підготовці майбутніх фахівців охорони здоров'я. Інноваційна педагогіка. 2020. Вип. 29. Т. 1. С. 136–139.
2. КМДШ. Сторітелінг як метод навчання. URL: <https://www.creativeschool.com.ua/blog/storitelling-yak-metod-navchannya/>
3. Мазурок М., Саприкіна О. Сторітелінг як ефективний інструмент формування комунікативної компетентності здобувачів освіти Нової української школи. Молодь і ринок. – 2022. – № 1. – С. 160–165.
4. Паламар С., Науменко М. Сторітелінг у професійній підготовці майбутніх педагогів: сучасні інструменти. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. – 2019. – Вип. 7. – С. 48–55.

І. В. Бабенко, к. пед. н., ст. викладач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна
irinkakimi817@gmail.com
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

ФОРМУВАННЯ ХАРИЗМАТИЧНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА УНІВЕРСИТЕТУ

*Харизма – один з головних секретів лідера.
Аристотеліс Онассіс*

Нині ми спостерігаємо історичний феномен: на тлі повномасштабної агресії РФ стосовно України глибинні й широкомасштабні соціумні (а не лишень державні) євроінтеграційні процеси у ній, не дивлячись ні на що, набули карколомних темпів: реалії воєнного буття привели до притомності й тих, хто ще сумнівався саме у такому виборі. Й український соціум сьогодні трансформований у своїй свідомості таким чином, що готовий до сприйняття новітньої освітньої парадигми, а вона говорить перш за все про сенси того, що «Освіта намагається стати основним джерелом інноваційного потенціалу української нації та найважливішим елементом формування людського капіталу в країні» [1]. Це неможливо без сильних, впевнених у собі та власній правоті освітніх лідерів. А такі особи яскраво харизматичні.

Світові та вітчизняні психологія, педагогіка почали говорити про харизму (особливе обдарування, унікальну винятковість особистості, що викликає захоплення багатьох, мимовільну пильну увагу оточуючих, забезпечує популярність) порівняно